

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

7. januar 2009

Besvarelse af spørgsmål 39 alm. del stillet af Erhvervsudvalget den 8. december 2008 efter ønske fra Line Barfod (EL).

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Spørgsmål 39:

Ministeren bedes ud fra den gældende retstilstand redegøre for, i hvilket omfang det er muligt at forme en selskabsdannelse, som på et og samme tidspunkt tilfredsstillende de to følgende målsætninger: Virksomhedens drift skal tilfredsstillende et overordnet almennyttigt mål (som i fonde), der ikke kan ændres hverken på grund af forandring i ejerkredsen eller på grund af nye konjunkturbestemte interesser og værdier, og virksomhedens bestyrelse skal kunne udskiftes på demokratisk vis under hensyntagen til medarbejdere og brugere.

Svar:

Kun ganske få selskabsdannelse er direkte selskabsretligt reguleret i Danmark. En lang række almennyttige foreninger og organisationer er alene reguleret af deres vedtægter. Heri fastlægges eksempelvis bestemmelser for ledelsesformen og interne medlemsmæssige forhold. Det er muligt, fordi der er aftalefrihed i Danmark. Aftalefriheden medfører, at der kan dannes selskabsretlige konstruktioner, som vil kunne opfylde de betingelser, der opstilles i spørgsmålet. Dog findes der ikke i gældende dansk ret en lovfæstet selskabsdannelse, som direkte indeholder alle de elementer, der nævnes i spørgsmålet.

Det er imidlertid muligt at stifte en fond, der som udgangspunkt vil være underlagt offentligt tilsyn og skærpede krav til ændringer af fondens vedtægter (permutationsregler). En fond kan dog ikke betragtes som en demokratisk selskabsdannelse, da den ene og alene styres af en bestyrelse, der er udpeget i henhold til vedtægten. En fond har ingen ejere, og der vil derfor ikke være en demokratisk forsamling, som f.eks. i en forening eller et selskab med en generalforsamling, der kan udskifte bestyrelsen på demokratisk vis.

Der kan også benyttes en af de øvrige danske selskabsformer med ejerbeføjelser, som fx et aktie- eller anpartsselskab, men det forhindrer ikke, at selskabets formål kan ændres af ejerne. Der vil dog være mulighed for i vedtægterne at stille et krav om enstemmighed eller et andet tilsvarende højt majoritetskrav i forhold til beslutningen om ændring af selskabets formål.

Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder fastlægger i begrænset omfang rammerne for de selskabsformer, som ikke er aktieselskaber, anpartsselskaber, partnerselskaber eller fonde. Denne lov åbner mulighed for at danne og tilrettelægge en virksomhed med færre begrænsninger end de øvrige selskabslove, da loven alene er en registreringslov. Det medfører dog ikke, at disse selskabsformer ikke er reguleret, men de er blot reguleret i mindre omfang og gennem bl.a. aftaleretlige og skatteretlige regler. Det er dog et krav i henhold til loven, at formålet skal være at fremme deltagernes økonomiske interesser gennem erhvervsdrift. Det forhindrer dog ikke, at der i et vist omfang kan ydes støtte til almennyttige formål.

Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder omfatter bl.a. F.M.B.A. (forening med begrænset ansvar), S.M.B.A. (selskab med begrænset ansvar) og A.M.B.A. (andelsselskab med begrænset ansvar). Ejere af disse selskaber fastlægger i vedtægterne den nærmere organisation af virksomheden, herunder særlige krav til formålet og ændring heraf.